

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.497/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe.; eljár: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Készenléti Rendőrség (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	dr. Ökrös Csaba jogi előadó
A per tárgya:	közzszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 10. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.701.299/2023/9. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90.000 (Kilencvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A hivatásos állományú felperes 2016. október 1. napjától az alperes Igazgatóság1 Szolgálatlánál 24/72-es munkarendben, tűzszerész (kutyavezető) beosztásban, a robbanóanyagkereső képesítésű szolgálati kutyával együtt teljesített szolgálatot; a szolgálati feladatait a tűzszerész-kutyavezető munkakör ellátására vonatkozó, a száml elektronikus aláírással hitelesített munkaköri leírás alapján végezte. A kutyáját helysége1 otthonában tartotta, minden szolgálat kezdetén saját gépjárművel innen indultak és a szolgálat végével ide érkeztek; mindezt a felperes kollegái és felettesei is tudták. A kutya ételmezését dokumentáltan az alperes által biztosított ellátmányból fedezte. A kutya otthontartására vonatkozóan a munkaköri leírás nem tartalmazott rendelkezést; az otthontartásra vonatkozó írásbeli engedélyezésre a felperes kérelmére 2022. június 10. napjával került sor.

[2] A felperesnek a kutyával teljesítendő szolgálati napokon - a beosztás szerinti szolgálatteljesítési időt meghaladóan - a kutya szállításával töltött ideje legalább 2×2 óra 43 perc volt. Az alperes a kutya szállításával kapcsolatos időt - az előkészítő és befejező tevékenységet - szolgálatteljesítési időként nem vette figyelembe, a felperes részére illetményt erre számítottan nem fizetett.

[3] A felperes a 2023. február 1-jén előterjesztett szolgálati panaszban sérelmezte, hogy a szolgálat megkezdése előtt és a szolgálat befejezése után a lakóhely és a szolgálati hely közötti időt nem számították bele a szolgálati idő tartamába, így túlszolgálat keletkezett; továbbá a NAV norma szerinti üzemanyag költségtérítése a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között 239,1 km-re nem került teljes egészében kifizetésre. Mindezek megtérítését kérte 2023. január 1-jétől visszamenőleg 3 évre.

[4] A szolgálati panaszt az alperes parancsnoka határozatszáml számú határozatával elutasította a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 102.§ (1) bekezdés, 103.§ (1)-(2) bekezdés, a Belügyi Szervek Gépjármű Szabályzatáról szóló 20/2015. (VII. 31.) BM utasítás 37. §-a, a Rendőrség Kutyás Szolgálati Szabályzatáról szóló 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Kutyás szabályzat) 153. pontjára alapítottan. Indokolása szerint a panaszos a beosztásához kapcsolódó szolgálati feladatait szolgálati kutyával teljesítette, azonban a munkaköri leírásában a szolgálati kutya otthontartására nem kapott utasítást és erre munkaköri kötelezettsége sincs. A kutya szállítására nem kapott szolgálati járművet, ezért a szolgálatteljesítés nem kezdődhetett meg korábban, mint ahogy a felperes beérkezett a szolgálatteljesítési helyre és nem fejeződhetett be később, mint ahogy onnan elindult. A költségtérítéssel kapcsolatban rögzítette, hogy a kutya szállítása nem szolgálati feladat, ezért költségtérítés sem járhat a felperes részére. A felperes által hivatkozott Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. számú döntését nem vehette figyelembe, ugyanis a hivatkozott esetben azon ügy felperesének munkaköri kötelezettsége volt a szolgálati kutyának a lakóhelyével azonos helyen való tartása és a kutyával teljesítendő szolgálati napokon a szolgálati helyre való beszállítása és hazaszállítása, amihez szolgálati gépjárművet is kapott. A felperesnek ezzel szemben nem volt ilyen munkaköri köteleessége és nem kapott szolgálati járművet a kutya szállításához.

A kereset és védírat

[5] A felperes pontosított keresetében 2020. január 1. napjától 2023. január 31. napjáig terjedő időszakban keletkezett 894,5 óra túlszolgálat ellentételezéseként 2.927.935 forint, míg költségtérítés jogcímén 1.023.817 forint és mindezek után 2021. július 16. napjától

számított törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetését kérte. A szolgálati panaszban foglalt érvelését fenntartva hivatkozott arra, hogy a szolgálati kutya helység² munkahelyre és onnan helység¹ otthonába szállítása 2 óra 43 perc utazási időt vett igénybe, amely a szolgálatteljesítési idejébe beszámít, ezért minden egyes utazással 2 óra 43 perc túlszolgálati ideje keletkezett. A keresetének alapjaként hivatkozott a Hszt. 134. § (1) bekezdésére, valamint a hivatásos állomány tagjainak szolgálatteljesítési idejéről és a szolgálati időrendszerekről szóló 10/2015. (VII.6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 10/2015. ORFK utasítás) 2.b) pontjára, amely szerint a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján munkavégzéssel töltött idő. Emellett azzal érvelt, hogy az általános munkajogi szabály szerint a munkavégzéshez szükséges előkészítő és befejező munkálatok, illetve a munkafolyamatok átadása-átvétele a napi munkaidő részét képezik. Előadta, hogy előkészítő vagy befejező tevékenységen minden olyan feladatot érteni kell, amit a munkavállaló munkaköréhez kapcsolódóan szokás szerint és rendszeresen külön utasítás nélkül is köteles elvégezni. Ezek közös jellemzője, hogy részét képezik a munkavállaló feladatainak, a munkakörhöz kapcsolódnak, rendszeresek és nem igényelnek külön elrendelést, utasítást. Hivatkozott továbbá a túlszolgálat Hszt. 134. §-ban, 139. § (1) bekezdésében és 350.§ (4) bekezdésében fogalt szabályozásra. Az útiköltségtérítés alapjaként a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, amely szerint a hivatásos állomány tagja részére meg kell téríteni a szolgálati feladat ellátásával kapcsolatban indokoltan felmerült költséget. Tekintettel arra, hogy a szolgálati kutya tartása és munkába vitele, hazahozatala alperes érdek- és feladatkörében, illetve a szolgálati kutya szállítása a felperes saját tulajdonában lévő személygépkocsival történt, így ennek teljes költsége az alperest terheli. A költségei számításánál a NAV által meghatározott üzemanyag árakat és a gépjármű fogyasztási normáját, valamint a távolságot vette figyelembe. Hivatkozott a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú döntésére, amelyben a kutyával szolgálatot teljesítők részére jogerősen megítélték a kutya szolgálati helyre történő szállítására és hazaszállítására fordított időt túlszolgálati időként. Hozzátette, hogy az alperes a szolgálati kutya elhelyezéséről nem döntött, ugyanakkor tudomással bírt arról és ezzel hallgatólagosan hozzájárult, majd írásban is engedélyezte, hogy otthonában tartsa a szolgálati kutyát ugyanúgy, ahogyan a kutyával szolgálatot teljesítő állomány legnagyobb része.

[6] Az alperes védirtában a kereset elutasítását kérte, az útiköltségtérítés iránti igényt nem vitatta. Hivatkozott arra, hogy a Kutyas szabályzat 93. pontja szerint a szolgálati kutyával kapcsolatos feladatokat és kötelezettségeket a kutyavezető munkaköri leírásában kell rögzíteni. A felperes által hivatkozott kúriai döntés tényállástól eltérően a perbeli esetben a szolgálati kutya otthontartásának kötelezettségét a munkaköri leírás nem tartalmazta. A felperesnek ilyen kötelezettsége nem volt meghatározva és szolgálati gépjárművet sem biztosítottak számára a kutya szállításához. A felperes nem utasítás alapján járt el, amikor a kutyáját otthon tartotta, hanem szabad rendelkezés, majd kérelem és engedélyezés alapján. Előadta, hogy a szolgálati kutyának a rendőrségi objektumban való tartása biztosított volt: tarthatta volna a központi objektumban, a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ (a továbbiakban: ROKK) helység³ objektumában, továbbá a helység⁴ területén lévő kutyakennelekben is; azonban a felperes úgy döntött, hogy otthonában tartja a kutyát. A Kutyas szabályzat rendelkezései alapján azzal érvelt, hogy a kutyavezető kérelmére a szolgálati kutya körleten kívül tartásának engedélyezése során a közvetlen szolgálati elöljárója ellenőrzi a tartási körülmények megfelelőségét. Tévesnek tartotta a kutyaszállítás időtartama szolgálatteljesítési időként, előkészítő-, illetve befejező tevékenységként való értelmezhetőségét; a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) alkalmazhatóságát. Álláspontja szerint ez akkor lenne figyelembe vehető, ha a szolgálati kutya otthontartását a munkaköri leírásban előzetesen rögzítették volna és a felperest a kutya otthontartására kifejezetten kötelezte volna a munkáltató. Miután a felperes kérelme alapján

került hozzá a kutya, ezért nem tartotta alaposnak a kereseti igényét. Másodlagosan a felperes rendeltetéssel ellenes joggyakorlására hivatkozott, a keresetet ellentétesnek tartotta a Hszt. 3-4. §-ban rögzített követelményekkel, azt joggal való visszaélés tilalmába ütközőnek és olyannak állította, amely sérti az együttműködési, tájékoztatási kötelezettség követelményét.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletében 2.927.935 forint túlszolgálat címén, 1.023.817 forint költségérítés címén, és ezen összegek után 2021. július 16. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint 197.590 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontjára, 103. §-ra, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pontra, valamint a Kutyás szabályzat 93., 95-96., 152. pontjaira alapította. A döntése meghozatalakor irányadónak tekintette a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletekben foglaltakat, amely szerint a szolgálati kutya szolgálati helyre történő szállítása és onnan szolgálatteljesítést követően a tartási helyére való szállítása a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenységnek minősül, ezért a hivatásos állományú kutya vezető szolgálati teljesítési idejébe beleszámít.

[8] Abból indult ki, hogy az alperes tudomással bírt arról, hogy a felperes otthon tartotta a kutyát, ezzel az alperes egyértelműen kifejezte azt, hogy a felperes jogosult a szolgálati helyről hazavinni a kutyát, ott tartani, majd pedig a szolgálatteljesítés idejére a kutyával kell megjelennie. Hangsúlyozta, hogy a felperes beosztásából, vagyis abból eredően, hogy kutyával teljesíti a szolgálatot a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele a kutyának a szolgálatteljesítési helyen való jelenléte, emiatt a lényeges körülmény miatt a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutyaszállítás időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között. Ha a kutya az alperes tudomásaival nem a szolgálatteljesítési helyen van tartva, akkor azt oda el kell juttatni, azaz külön erre vonatkozó utasítás hiányában is a szállító személynek a munkaköri feladatát képezi úgymint előkészítő és befejező tevékenység.

[9] Rögzítette, hogy a perbeli esetben nem annak van jelentősége, hogy a felperes utasítást kapott-e arra, hogy a szolgálati kutyát a lakóhelyén tartsa és a szolgálati kutyát a lakóhelyére hazavigye a szolgálat végén és a szolgálatteljesítés idejére visszavigye a szolgálatteljesítés helyére, hanem annak, hogy a felperesnek a szolgálatát a szolgálati kutyával kellett teljesítenie, ami pedig a szolgálati kutya jelenléte nélkül nem lehetséges. Emiatt arra jutott, hogy a felperesnek külön utasítás nélkül is kötelessége volt a kutyaszállítás, amely a munkakör ellátásához tartozó lényeges munkát jelentett. Az alperes a felperes számára először hallgatólagosan, majd pedig írásban engedélyezte a kutya otthonában való tartását, ebből a törvényszék arra következtetett, hogy ezzel automatikusan a felperes munkakörének a részévé és munkaköri kötelességévé vált a kutyának a szolgálatteljesítési helyre való szállítása és onnan hazaszállítása. A szállítás ideje alatt a felperes a munkáltató külön erre vonatkozó utasítása nélkül is jelentősen korlátozva volt abban, hogy az idejét mivel töltse; a kutyát a lehető legrövidebb úton kellett, hogy bejuttassa a szolgálati helyre, majd a szolgálat leteltével onnan vissza az otthonába.

[10] Miután a törvényszék jogalapjában megalapozottnak találta a keresetet és a szolgálatteljesítési idő a felperes részére nem került korábban ellentételezésre sem szabadidő, sem pedig pénzbeli megváltás formájában, ezért a keresettel egyezően, az alperes által sem vitatott 894,5 óra túlszolgálatért a módosított keresetben foglalt túlszolgálat összegében

marasztalta az alperest. Az útiköltségtérítés megfizetésére is kötelezte, mert az előkészítő és befejező tevékenységre fordított munkavállalói költséget teljes egészében meg kell térítenie a munkáltatónak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalra utasítását, valamint a felperes perköltségében marasztalását kérte, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 86.§ (1) bekezdése, 99.§ (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279.§-a, Hszt. 102.§-103.§ megsértésére hivatkozással. A Hszt. előbbi szabályai, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pontja, valamint a Kutyás szabályzat 152. pontjai téves jogi értelmezését és megsértését állította. A Kp. 99.§ (1) bekezdése alapján a szolgálati idő előkészítő és befejező tevékenységre vonatkozó megállapításai kapcsán sérelmezte, hogy a törvényszék jogsértően eltért a Kúria közzétett Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítéletétől.

[12] Az alperes vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását, hogy miután a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért külön utasítás nélkül is kötelessége a kutyaszállítás elvégzése, amely a munkakör ellátásához tartozó tényleges munkát jelent, így a kutyaszállítás időtartama szolgálati időként (előkészítő és befejező tevékenységként) lenne figyelembe vehető.

[13] Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú döntéseit azok alapvető különbözősége, a releváns körülményben eltérő tényállásai okán nem tekinthette volna irányadónak. Hangsúlyozta, hogy kiemelt jelentősége van annak, hogy az alperes tulajdonát képező kutya, mint munkaeszköz felperesnél történt elhelyezése munkáltatói utasítás vagy a felperes, mint munkavállaló saját kérésére, engedély alapján történt-e. A védirati álláspontját megismételve állította, hogy a hivatkozott eseti döntések alapjául szolgáló ügyben nem engedélyezték a kutya otthon tartását, hanem az a munkáltató maga, saját döntés, utasítás stb. alapján helyezte el a kutyát az adott ügy felperesének lakóhelyén és a kutya szállításához „hivatali gépjárművet” rendelt, aminek az elhelyezését is meghatározta. Ettől eltérően a jelen ügyben a szolgálati állat otthontartásának kötelezettségét a felperes munkaköri leírása egyáltalán nem tartalmazta, tekintettel arra, hogy az állományilletékes parancsnok a felperes részére a kutya otthontartására vonatkozó kötelezést nem határozott meg és nem is kívánt meghatározni. Ennek megfelelően a felperes részére szolgálati gépjármű biztosítása sem történt. A munkáltatói utasítás hiánya és ezzel szemben kifejezetten a felperes kérelme és annak munkáltatókénti engedélyezése, a felperest terhelő kötelezettségek – felhívott kúriai döntésektől – eltérő megítélését eredményezik. A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy felperes szolgálatteljesítésének nem volt elengedhetetlen előfeltétele a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele tekintettel arra, hogy a szolgálati kutya rendőrségi objektumban történő elhelyezése biztosított volt. Érvelése szerint a szolgálati kutya szolgálati helyre, illetve a tartási helyre való szállítása előkészítő és befejező tevékenységnek, vagyis szolgálatteljesítési időnek csak abban az esetben minősülhetne, ha a szolgálati kutyával szolgálatban történő megjelenése felperesnek egyéb módon nem lett volna biztosított. A felperes kérelme alapján tartotta otthonában a szolgálati kutyát, ezért nem a munkáltató érdekkörében felmerült okból állt elő az a helyzet, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközt be kellett szállítania. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen

szinonimaként használja azt, hogy a munkáltató „tudomással bírt” a kutya otthontartásáról továbbá, hogy szóban vagy írásban „engedélyezte” azt.

[14] Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott Kf.VII.39.521/2020/4. számú döntés semmilyen jogszabályi alátámasztását nem adja az előkészítő és befejező tevékenység Hszt. hatálya alá sorolásának. A hivatkozott döntés [15] pontja minden jogszabályi alapot mellőzve, a Hszt. 103. §-a és az általános munkajogi szabályozás alapján vonta le azt a következtetést, hogy a hivatásos állomány tagjának munkavégzési kötelezettsége a munkaköréhez kapcsolódó előkészítő és befejező munkák elvégzésére is kiterjed. A felperesre irányadó jogszabályok az előkészítő és befejező tevékenység fogalmát nem tartalmazzák, a Hszt. és a végrehajtására kiadott jogszabályok kógenssek, ahogyan azt a Kúria az Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítélete [18] pontjában is rögzítette; tilos azok kiterjesztő értelmezése. A Hszt. kifejezetten kógens jellegére vonatkozó kúriai megállapítással ellentétes az a gyakorlat, amely a hivatásos jogviszonyra vonatkozó jogszabályok által nem szabályozott jogintézményeket – a foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyokat szabályozó jogszabályok analógiájára – von a Hszt. szabályozási rendszerébe. A hivatásos szolgálatot teljesítők sajátos (katonai) jellegéből adódóan a feladatellátás számos területen kívánja meg olyan körülmények kialakítását, amelyeket a jogalkotó kifejezetten szándékosan nem kívánt a szolgálatteljesítési idő részévé tenni. A Hszt. rendelkezései ezért szándékosan nem tartalmazzák az Mt.-hez hasonló, az előkészítő- és befejező tevékenységre vonatkozó rendelkezéseket.

[15] Megjegyezte azt is, hogy a felperes semmilyen „tevékenységet” (mint az előkészítő és befejező tevékenység fogalmi eleme) nem végzett akkor, amikor a munkába jövelekor a kutyát, mint a munkavégzéshez szükséges eszközt a gépjármű csomagtartójában szállította.

[16] Végül sérelmezte, hogy a törvényszék egyáltalán nem vizsgálta és az ítéletében egyáltalán nem rendelkezett a 2023. szeptember 7. napján eshetőlegesen előterjesztett, másodlagos kereseti kérelmről; a kereset elutasítására irányuló másodlagos kérelmében hivatkozott a Hszt. 4. §-ára. A felperes az általa kérelmezettek szerint kialakított és fenntartott helyzetet évekig nem kifogásolta, a munkáltatónál egyszer sem jelezte igényét.

[17] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és másodfokú perköltsége megállapítását kérte. Rámutatott, hogy kizárólag az a tényyszerűség bír relevanciával, miszerint adott munkavállaló (hivatásos állományban álló) a munkáltató által ismerten és elvártan végez-e olyan tevékenységet, ami a jogviszonyával összefüggően munkaidőnek (szolgálatteljesítési időnek) számít, illetve ami ellentételezésre jogosítja. Mindezek kizárják a joggal való visszaélését is. Ezen feladatok tételes felsorolása egy munkajogi jogszabályban vagy akár egy normában egyébként sem lehetséges, így a munkaidő (szolgálatteljesítési) kógens felsorolásának hiányára vonatkozó alperesi hivatkozás alaptalan; az alperes alaptalanul hivatkozik így ennek Hszt.-béli hiányára, ez ugyanis alapvetően nem jogszabályból fakad (maximum egyértelműsíti már jelenleg az Mt.), hanem a végzett munka fogalmába tartozik bele annak előkészítő és befejező mozzanata is, és így válik a munkaidő részévé. A Hszt. 102.§-103.§-ai rendezik az állomány tagjának szolgálatteljesítési kötelezettségét, a kutyavezető beosztású személynek szolgálati feladata a szolgálati kutya rendelkezésre állítása, annak fizikai jelenlétének és felkészültségének biztosítása. Mindezek olyan szolgálati feladatok, melyek a napi szolgálatteljesítési idő részét képezik, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pont alapján ugyanis a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján (napjain) munkavégzéssel (szolgálat teljesítésével) töltött idő. A szolgálati kutya tartásának körülményei, elhelyezésének vizsgálata, annak tényyszerűségének ismerete a munkáltató érdek- és feladatkörébe tartozó, így nem volt lehetősége önkényesen eldönteni, hogy a szolgálati kutya tartása milyen módon valósuljon meg.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[18] Az alperes fellebbezése - az alábbiak szerint - megalapozatlan.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése okszerű, érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[20] Mindenekelőtt rámutat arra a másodfokú bíróság, hogy alaptalanul hivatkozott fellebbezésében az alperes arra, hogy a törvényszék a másodlagos kereseti kérelméről nem döntött. Az alperes keresetet nem nyújtott be, és perbeli pozíciójánál fogva sem terjeszthetett elő; viszontkeresettel pedig a Kp. 132.§ (1) bekezdése alapján legkésőbb az első tárgyaláson élhetett volna, azonban ez sem merült fel. A hivatkozott 2023. szeptember 7. napján tartott tárgyaláson a kereset elutasítását másodlagosan azon az alapon kérte, hogy a felperes igényérvényesítése álláspontja szerint kimeríti a Hszt. 4.§-a szerinti joggal való visszaélést. Az elsőfokú bíróság indoklási kötelezettsége elmulasztása sérelmével összefüggésben azonban nem jelölt meg jogszabálysértést. A Kp. 100. § (1)-(2) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékossága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is (Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8. – BHGY K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385). A Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet előterjeszteni; jogszabálysértésre hivatkozás esetén a hivatkozásnak konkrétan kell lennie; a jogszabálysértés ténye mellett a megsértett jogszabályhelyet is meg kell jelölni. Az alperesnek fellebbezési érveléséből csak azokat lehetett a Fővárosi Ítéltáblának vizsgálni, amely hivatkozásokhoz a felperes konkrét jogszabályhelyet megjelölve jogszabálysértést is társított. A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével éppen azért követeli meg, mert ez képezi később a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság eljárásának korlátait, amelyet csak a hivatalból vizsgálandó kérdések törhetnek át. A másodfokú bíróság a tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján nem vizsgálódhat.

[21] A fentiekhez kapcsolódóan rögzítendő, hogy az alperes fellebbezésében a megváltoztatás mellett a kereset teljes elutasítását, illetve az elsőfokú ítélet egészének hatályon kívül helyezését kérte, azonban a költségtérítés vonatkozásában fellebbezési érveit

nem fejtette ki és ekörben jogszabálysértést egyáltalán nem jelölt meg, emiatt a másodfokú bíróság a költségtérítés kérdésében sem vizsgálódhatott.

[22] A Fővárosi Ítéltábla ezt követően rögzíti, hogy a fellebbezésben alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, lényegében a törvényszék által alaposnak ítélt a kutya szállítási idejének szolgálatteljesítési időként való elismerésére vonatkozó téves következtetést állította, e körben eljárási jogszabálysértéskét a Pp. 279.§-t, anyagi jogszabálysértés körében a Hszt. 102.§-103.§-ait jelölte meg; valamint a Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítélete [18] pontjától jogkérdésben való eltérésre hivatkozott. Ennek folytán a másodfokú bíróság az alperes által nem vitatott, és elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vette alapul az érdemi felülbírálata során. Megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltta tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el, a rendelkezésre álló bizonyítékokat (felek egyező, vagy ellenérdekű fél által kétségbe nem vont nyilatkozata, okiratok, tanúvallomás) okszerűen mérlegelte, a tényállást helyesen állapította meg, és abból jogszerű, a bírói gyakorlatot követő és azzal egyező következtetést vont le. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által ekörben levont jogi következtetésekkel egyetértett, az elsőfokú bíróság helytállóan értelmezte a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontját, 103. §-át, és az ORFK utasítás 2. b) pontját. A BHGY-ban K-KJ-2021-15 számon a Kúria közzétett Kf.VII.39.521/2020/4. számú határozatától, valamint a peranyag részét képező Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletétől sem kíván eltérni. Egyetértett azzal, hogy a felperes kutyavezető beosztása a munkaköri leírás, valamint a Kutyás szabályzat 95.-96. pontjai alapján a szolgálati kutyával együttes feladatellátást feltételezett. Az alperes tévesen állította, hogy a hivatkozott döntés és a perbeli tényállás releváns, lényegi kérdésekben eltérő. Az ügyszabálysértés mind a jogszabályi környezet (Hszt. 102.-103.§; 10/2015. ORFK utasítás 2.b. pont) fennállása, mind pedig a felperes beosztásának azonossága miatt megállapítható volt. A Kúria a figyelembe vett, precedensképes döntésében a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy esetében a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama. A Kúria ezen döntésében megállapította, hogy a bíróság a munkaköri leírás helyes értelmezésével okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért külön utasítás nélkül kötelessége a kutyaszállítás elvégzése, mely a munkakör ellátásához tartozó tényleges munkát jelentett, így a kutyaszállítás időtartama is szolgálatteljesítési időként (előkészítő, illetve befejező tevékenységként) vehető figyelembe. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a beosztási feladat szerint a kutyával való szolgálatteljesítésnek van jelentősége, nem pedig annak, hogy a munkáltató munkaköri leírásban rögzített utasítása alapján kellett az otthonába tartania felperesnek a kutyát, vagy rendelték-e hozzá szolgálati gépjárművet. A másodfokú bíróság kiemeli továbbá, hogy az alperesre kötelezően irányadó Kutyás szabályzat, mint közjogi szervezetszabályozó eszköz rendelkezései alapján került sor a kutya tartására a rendőrségi elhelyezési körleten kívül a kutyavezető lakóhelyéül szolgáló ingatlanon. Az elhelyezés, miután ennek ellenkezőjét az alperes maga sem állította, a biztonságos elhelyezés, illetve őrzés feltételeinek megfelelt. A szolgálati kutya rendőrségi elhelyezési körleten kívüli tartásának engedélyezése az alperes által is elismerten annak írásbafoglalása előtt is engedélyezett volt. Mindez megfelelt a munkáltató utasításának, nem pedig a felperes önálló döntése volt.

[23] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munkák elvégzésére; a jogszabályok helyes alkalmazásával a perbeli tényállás alapján okszerű megállapítást tett arra, ha a szolgálatteljesítés kutyával történik, a kutyaszállítás időtartama nem úti idő, hanem szolgálatteljesítési idő (előkészítő, illetve

befejező tevékenység), a kifejtettekkel a másodfokú bíróság egyetértett, azt megismételni nem kívánja. A felperes tényleges szolgálati feladatellátása, így a szolgálatteljesítési ideje akkor kezdődött, amikor a kutya szállítását megkezdte, illetve akkor fejeződött be, amikor a kutya szállítását befejezte, amely a felperes esetén a lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye közötti szállítási időt jelentette. Mindez független attól, hogy a Hszt. szabályozása alapvetően kógens, mert a bírói gyakorlat a szolgálatteljesítési idő mikénti értelmezését már több határozatába elvégezte, amely a jelen ügyben is irányadó. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítélet [27]-[28] bekezdése jelen ügyben is irányadó, eszerint *„[a] jogvita elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a munkaidő fogalmát – a Hszt. hatálya alatt foglalkoztatottak tekintetében is – a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontja határozza meg. Az Irányelv alkalmazásában munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően, míg pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek. A „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát nem szabad a különböző tagállami szabályozások előírásainak megfelelően értelmezni, mivel ezek közösségi jogi fogalmak, amelyeket objektív jellemzők alapján kell meghatározni az Irányelv rendszerének és céljának figyelembevételével (Jaeger C-151/02., Dellas C-14/04.). Az EUB gyakorlata szerint, ha egy adott időszakra megállapítható, hogy az alatt a munkavállaló a munkáltatója rendelkezésére állt, vagy munkát végzett, azt munkaidőnek kell tekinteni (Simap C-303/98.; Jaeger C-151/02.; Pfeiffer C-397/01.; Dellas C-14/04.). Az EUB a Tyco ügyben hozott C-266/14. számú ítéletében kifejtette, hogy a lakóhely, valamint a munkáltató által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltött idő is munkaidőnek minősül, ha a munkavállalók nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel. Ez alatt az idő alatt ugyanis a munkavállalónak olyan helyzetben kell lennie, amelyben jogilag köteles munkáltatója utasításait teljesíteni, és számára a tevékenységét gyakorolni, azaz a munkáltatója rendelkezésére áll, és nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen idejével, valamint a magánügyével foglalkozzon. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt, a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között.”.*

[24] Arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy ha a felperes a lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye között kutyával utazik, akkor nem dönthet szabadon arról, hogy honnan indul munkába, illetve onnan hova érkezik, hiszen az engedély alapján a felperes kötelessége a kutyát a lakóhelyén tartani.

[25] Ugyanakkor a fellebbezésben felhívott Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítélet (BHGY K-MJ-2016-242) ügyazonosság hiányában a perbeli tényállásra nem alkalmazható, mert abban az ügyben a Kúria más jogszabályi környezet (régí Hszt.) vizsgálata alapján járt el, rendelkezési állomány alatti szabadság iránti kereset tárgyában hozott felülbírlata körében.

[26] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával, a jogi indokolás fenti pontosításával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[27] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. §

(1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (5) bekezdéseire figyelemmel a pertárgy értékéhez igazodóan, a felperes által kért 90.000 forintban állapította meg.

[28] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdésébe szerint számított 316.140 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[29] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. május 8.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró